

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С. З. Гжицького

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК
імені професора І. В. Поповича

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки
та менеджменту

 Гримак О. Я.

«26» 08 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 19 «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»**

<i>Рівень вищої освіти</i>	перший (бакалаврський)
<i>Галузь знань</i>	05 – «Соціальні та поведінкові науки»
<i>Спеціальність</i>	051 «Економіка»
<i>Освітня програма</i>	«Економіка підприємства»
<i>Вид дисципліни</i>	обов'язкова

Львів – 2021 р.

Робоча програма з навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка підприємства» спеціальності 051 - «Економіка»

Укладач - доцент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича, к.е.н., доц М.В. Куницька-Іляш

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича «13» 04 2021 р. (протокол № 8).

Завідувач кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені І.В. Поповича П.М. Музика

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 051 – «Економіка» «28» 04 2021 р. (протокол № 3)

Голова НМКС П.М. Музика

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету економіки та менеджменту «5» травня 2021 р. (протокол № 6)

Голова НМРФ С.І. Поперечний

Схвалено вченою радою факультету економіки та менеджменту

«26» серпня 2021 р. (протокол № 1)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	4,0 / 120	4,0 / 120
Усього годин аудиторної роботи	48	14
в т.ч.:		
лекційні заняття, год.	16	6
практичні заняття, год.	32	8
лабораторні заняття, год.		
семінарські заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи	72	106
Форма семестрового контролю	Екзамен	

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу здобувача вищої освіти у відсотковому вимірі:

для денної форми навчання – 40;

для заочної форми навчання – 12.

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни «Фінанси підприємства»

Предметом вивчення дисципліни є з'ясування сутності й функцій фінансів підприємств; фінансових ресурсів та джерел їх формування; організації фінансів підприємств; набуття навичок фінансових розрахунків; оволодіння методами фінансового планування, оцінювання фінансового стану та можливості банкрутства підприємств.

Мета дисципліни “Фінанси підприємства” полягає у формуванні системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств.

2.2. Завдання навчальної дисципліни.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей.

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК4);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.(ЗК5);
- здатність бути критичним і самокритичним. (ЗК10);
- здатність приймати обґрунтовані рішення. (ЗК11).

Спеціальні компетентності:

- здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами(СК2);
- здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин (СК8);
- здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів(СК10);
- здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію (СК11);
- здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення (СК12).

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

- знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки (Р3);
- застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади)(Р5);
- проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності (Р10).
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (Р12).
- використовувати нормативні та правові акти, що регламентують

професійну діяльність (P18).

показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення (P23).

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						Заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	Усьо-го	у тому числі					Усьо-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Основи фінансів підприємства.	5	1	2			2	5	1	2			2
Тема 2. Система грошових розрахунків підприємства.	5	1	2			2	5					5
Тема 3. Грошові надходження підприємств.	5	1	2			2	5					5
Тема 4. Прибуток підприємства.	5	1	2			2	5					5
Тема 5. Собівартість продажів та їх оцінка.	5	1	2			2	5					5
Тема 6. Оподаткування підприємств.	5	1	2			2	5	1	2			2
Тема 7. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів.	5	1	2			2	5					5

Тема 8. Організація оборотних коштів на підприємстві.	5	1	2			2	5					5
Тема 9. Основи кредитування підприємств.	5	1	2			2	5	1	2			2
Тема 10. Небанківське кредитування підприємств.	5	1	2			2	5					5
Тема 11. Фінансовий стан підприємства та методи його оцінки.	5	1	2			2	5	1				4
Тема 12. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.	5	1	2			2	5	1				4
Тема 13. Фінансове планування на підприємстві.	5	1	2			2	5	1	2			2
Тема 14. Фінансова санація підприємства та банкрутство.	5	1	2			2	5					5
Тема 15. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємств.	5	1	2			2	5					5
Тема 16. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств .	5	1	2			2	5					5
Загальна самостійна робота (підготовка до навчальних занять та контрольних заходів)	40					40	40					40
Усього годин	120	16	32			72	120	6	8			106

3.2. Загальні і спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, що забезпечуються вивченням окремих тем

Теми	Шифри компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти ЗК	Шифри програмних результатів навчання здобувача вищої освіти ПРН
Тема 1. Основи фінансів підприємства.	ЗК5; ЗК4; СК2; СК8	Р3; Р12; Р23
Тема 2. Система грошових розрахунків підприємства.	ЗК5; ЗК4; СК2; СК10	Р3; Р5; Р18
Тема 3. Грошові надходження підприємств.	ЗК5; ЗК4; СК2; СК8	Р5; Р12
Тема 4. Прибуток підприємства.	ЗК5; ЗК10; СК2; СК10	Р3; Р5; Р10; Р23
Тема 5. Собівартість продажів та їх оцінка.	ЗК4; ЗК10; СК2; СК12	Р5; Р10
Тема 6. Оподаткування підприємств.	СК10	Р3; Р18
Тема 7. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів.	ЗК4; ЗК10; СК2; СК11	Р3; Р5; Р12
Тема 8. Організація оборотних коштів на підприємстві.	ЗК5; ЗК4; СК10	Р3; Р5
Тема 9. Основи кредитування підприємств.	ЗК4; ЗК10; СК2; СК8	Р3; Р5; Р18; Р23
Тема 10. Небанківське кредитування підприємств.	ЗК4; ЗК5; СК10	Р3
Тема 11. Фінансовий стан підприємства та методи його оцінки.	ЗК5; ЗК10; СК2; СК12	Р3; Р5; Р10; Р23
Тема 12. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.	ЗК10; ЗК4; СК8	Р3; Р10; Р12; Р23
Тема 13. Фінансове планування на підприємстві.	ЗК10; ЗК4; СК2; СК11	Р5

Тема 14. Фінансова санація підприємства та банкрутство.	ЗК10; ЗК5; ЗК4; СК10	Р3; Р5; Р10; Р12; Р18
Тема 15. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємств.	ЗК10; ЗК5; ЗК4; СК12; СК10	Р3; Р18
Тема 16. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств .	ЗК10; ЗК5, ЗК4; СК11; СК2; СК10	Р3; Р10; Р12; Р23

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Основи фінансів підприємства. Сутність і функції фінансів підприємств. Основи організації фінансів підприємств. Сфери фінансових відносин підприємств.	1	1
2	Тема 2. Система грошових розрахунків підприємства. Грошовий оборот на підприємстві. Безготівкові розрахунки підприємства та їх форми. Готівкові розрахунки підприємства. Касова дисципліна. Розрахунково-платіжна дисципліна та її вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства.	1	
3	Тема 3. Грошові надходження підприємств. Характеристика і склад грошових надходжень підприємств. Доходи від операційної діяльності. Грошові надходження від інвестиційної, фінансової та іншої звичайної діяльності підприємств. Формування валового і чистого доходу.	1	
4	Тема 4. Прибуток підприємства. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Фактори, що впливають на прибуток підприємства. Прибуток від реалізації продукції та його формування. Розподіл і використання прибутку.	1	

5	<p>Тема 5. Собівартість продажів та їх оцінка. Характеристика собівартості та її складові. Показники витрат по основних видах діяльності, собівартості продажів і витрат періоду. Аналіз впливу собівартості на величину прибутку від продажів. Аналіз поведінки витрат і взаємозв'язку обсягу виробництва, собівартості і прибутку.</p>	1	
6	<p>Тема 6. Оподаткування підприємств. Система оподаткування підприємств. Пряме оподаткування підприємств. Платежі за ресурси. Система непрямих податків та їх вплив на фінансово-господарську діяльність. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва.</p>	1	1
7	<p>Тема 7. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів. Сутність необоротних активів та їх відтворення. Показники стану та ефективності використання основних засобів. Знос і амортизація основних засобів. Сутність і склад капітальних вкладень. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень.</p>	1	
8	<p>Тема 8. Організація оборотних коштів на підприємстві. Сутність і основи організації оборотних коштів. Структура оборотних коштів на підприємстві. Джерела формування оборотних засобів. Визначення потреби в обігових коштах. Показники стану і ефективності використання оборотних коштів.</p>	1	
9	<p>Тема 9. Основи кредитування підприємств. Кругообіг коштів підприємств та необхідність залучення кредитів. Методи фінансування і кредитування. Види кредитів, що надаються підприємствам. Банківське кредитування підприємств. Кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово - кредитних інститутів.</p>	1	1
10	<p>Тема 10. Небанківське кредитування підприємств. Комерційне кредитування підприємств. Способи надання небанківських кредитів. Лізингове кредитування підприємств. Види лізингу. Кредитування малих та середніх підприємств.</p>	1	

11	<p>Тема 11. Фінансовий стан підприємства та методи його оцінки. Фінансовий стан підприємства. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємства. Показники фінансового стану підприємства. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства. Оцінка фінансової стійкості підприємства. Види фінансової стійкості підприємства.</p>	1	1
12	<p>Тема 12. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз факторів, показників і кінцевих результатів господарської діяльності. Рентабельність підприємства. Загальна характеристика методів комплексної оцінки господарської діяльності.</p>	1	1
13	<p>Тема 13. Фінансове планування на підприємстві. Сутність фінансового планування. Фінансова стратегія підприємства. Принципи і методи фінансового планування. Оперативне фінансове планування та його види.</p>	1	1
14	<p>Тема 14. Фінансова санація підприємства та банкрутство. Поняття „банкрутство”, його сутність та критерії. Фінансова санація підприємств, її економічний зміст та порядок проведення.</p>	1	
15	<p>Тема 15. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємств. Законодавство України про банкрутство. Процедура банкрутства. Спрощена процедура банкрутства. Досудова санація. Законодавство України про банкрутство. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства.</p>	1	
16	<p>Тема 16. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств . Експертні методи (метод Аргенті (А-рахунок), метод Скоуна, методика компанії EKNST & WEINNEY, методика В.В. Ковальова). Економіко-математичні методи (дискримінантний аналіз, кластерний аналіз, дерева класифікації, імітаційне моделювання). Штучні інтелектуальні системи (експертні системи, нейронні мережі). Методи оцінки фінансового стану (приватні, комплексні, матричні, кількісні, якісні, кількісно-якісні, методика</p>	1	
Усього годин		16	6

3.3. Практичні (Лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
Розділ 1. Сутність основних понять, засади організації фінансів і рух грошових коштів підприємства			
1	Тема 1. Основи фінансів підприємства. Сутність і функції фінансів підприємств. Підприємство – як господарюючий суб’єкт. Основи організації фінансів підприємств. Сфери фінансових відносин підприємств.	2	2
2	Тема 2. Система грошових розрахунків підприємства. Опрацювати приклади. Сутність і значення грошових розрахунків в діяльності підприємства. Безготівкові розрахунки підприємства та їх форми. Рахунки підприємств у банках. Порядок відкриття рахунків у банках.	2	
3	Тема 3. Грошові надходження підприємств. Охарактеризувати в таблиці з прикладами підприємств. Готівкові розрахунки підприємства. Ліміт залишку готівки в касі та його визначення. Розрахунково-платіжна дисципліна та її вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства. Види санкцій та пеня.	2	
4	Тема 4. Прибуток підприємства. Характеристика і склад грошових надходжень підприємств. Аудит прибутку у відсотковому співвідношенні.. Доходи від звичайної (операційної, інвестиційної, фінансової та іншої звичайної) та надзвичайної діяльності. Формування валового і чистого доходу. Собівартість продажів.	2	
5	Тема 5. Собівартість продажів та їх оцінка. Розрахувати динаміку прибутку. Сутність, види та функції прибутку як результату фінансово-господарської діяльності підприємства. Етапи формування прибутку підприємства. Розподіл і використання прибутку підприємства.	2	

6	<p>Тема 6. Оподаткування підприємств. На прикладах розподілити види податку згідно підприємств. Система непрямих податків та їх вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства. Місцеві податки і збори. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва.</p>	2	2
7	<p>Тема 7. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів. Прогноз витрат і їх динаміка на графіках. Сутність необоротних активів та їх відтворення. Показники стану та ефективності використання основних засобів. Знос і амортизація основних засобів. Сутність і склад капітальних вкладень. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень. Визначення мобілізації фінансових ресурсів підприємства. Фінансування витрат на поліпшення основних засобів.</p>	2	
8	<p>Тема 8. Організація оборотних коштів на підприємстві. Аудит оборотних коштів. Сутність і основи організації оборотних коштів. Джерела формування оборотних засобів. Визначення потреби в обігових коштах. Показники стану і ефективності використання оборотних коштів.</p>	2	
9	<p>Тема 9. Основи кредитування підприємств. Аналітика відсоткових ставок і видів кредитування. Кругообіг коштів підприємств та необхідність залучення кредитів. Методи фінансування і кредитування. Види кредитів, що надаються підприємствам. Банківське кредитування підприємств.</p>	2	2
10	<p>Тема 10. Небанківське кредитування підприємств. Визначення пріоритетного кредиту. Комерційне кредитування підприємств. Лізингове кредитування підприємств. Кредитування малих та середніх підприємств.</p>	2	

11	<p>Тема 11. Фінансовий стан підприємства та методи його оцінки. Аудит і оцінка фінансового стану підприємства. Фінансовий стан підприємства та інформаційне забезпечення його оцінки. Показники фінансового стану підприємства. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства. Визначення фінансової стійкості підприємства.</p>	2	
12	<p>Тема 12. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз факторів, показників і кінцевих результатів господарської діяльності. Загальна характеристика методів комплексної оцінки господарської діяльності.</p>	2	
13	<p>Тема 13. Фінансове планування на підприємстві. Скласти стратегічний фінансовий план. Сутність, принципи та методи фінансового планування. Фінансова стратегія підприємства. Порядок розробки фінансового плану. Оперативне фінансове планування.</p>	2	2
14	<p>Тема 14. Фінансова санація підприємства та банкрутство. Прогноз етатів фінансової діяльності підприємства. Поняття „банкрутство”, його сутність та критерії. Фінансова санація підприємств, її економічний зміст та порядок проведення. Фінансові джерела санації підприємств. Необхідність, функції та завдання інституту банкрутства підприємств. Порядок оголошення підприємства банкрутом та задоволення претензій кредиторів. Фінансова санація на ухвалу господарського суду. Мирова угода. Санація через реорганізацію (реструктуризацію).</p>	2	
	<p>Тема 15. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємств. Схема дій підприємства при перспективі банкрутства. Законодавство України про банкрутство. Процедура банкрутства. Спрощена процедура банкрутства. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства</p>	2	

	Тема 16. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств . Економіко-математичні методи (дискримінантний аналіз, кластерний аналіз, дерева класифікації, імітаційне моделювання). Штучні інтелектуальні системи (експертні системи, нейронні мережі). Методи оцінки фінансового стану (приватні, комплексні, матричні, кількісні, якісні, кількісно-якісні, методика	2	
Усього годин		32	8

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
Розділ 1. Сутність основних понять, засади організації фінансів і рух грошових коштів підприємства			
1	Тема 1. Основи фінансів підприємства. Основи фінансів підприємств. Особливості формування статутного капіталу підприємств різних організаційно- правових форм. Організація фінансів у формі акціонерних товариств. Організація фінансів у державних підприємствах. Організація фінансів у казенних підприємствах.	2	2
2	Тема 2. Грошові розрахунки на підприємстві. Переваги та недоліків різних форм безготівкових розрахунків. Методи нарахування амортизації. Організація фінансового аналізу на підприємстві. Методи та моделі фінансового аналізу підприємства. Комплекс і класифікація показників оцінки фінансового стану підприємства. Розрахунки платіжними дорученнями. Розрахунки платіжними вимогами-дорученнями. Розрахунки платіжними вимогами. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків. Розрахунки за акредитивами. Вексельна форма розрахунків. Розрахунки заліку взаємної заборгованості. Особливості розрахунків в електронних системах типу «клієнт-банк».	2	5

3	<p>Тема 3. Грошові надходження підприємств. Характеристика і склад грошових надходжень підприємства у процесі його виробничо-господарської діяльності. Організація фінансового аналізу на підприємстві. Методи та моделі фінансового аналізу підприємства. Комплекс і класифікація показників оцінки фінансового стану підприємства. Експрес-аналіз фінансового стану підприємства. Критерії і принципи оцінювання фінансових показників.</p>	2	5
4	<p>Тема 4. Прибуток підприємства. Методика підготовки аналітичного висновку і звіту про проведений аналіз. Методика порівняльної рейтингової оцінки діяльності підприємств. Фактори, що впливають на виручку від реалізації продукції. Планування виручки й оперативний контроль за надходженням виручки від реалізації продукції. Грошові надходження від інвестиційної, фінансової та іншої звичайної діяльності. Операційний леверідж і підприємницький ризик. Розрахунок маржі безпеки й коефіцієнта фінансової тривкості. Доходи і збитки від надзвичайних операцій. Формування загального валового й чистого доходу.</p>	2	5
5	<p>Тема 5. Собівартість продажів та їх оцінка Виручка від реалізації продукції/ послуг – основне джерело доходів підприємства. Фактори, що впливають на виручку від реалізації продукції. Планування виручки й оперативний контроль за надходженням виручки від реалізації продукції. Прибуток від надзвичайних і фінансових операцій. Методи розрахунку прибутку від реалізації продукції. Розподіл і використання прибутку.</p>	2	5
6	<p>Тема 6. Оподаткування підприємств Правові засади оподаткування прибутку підприємств. Сплата підприємствами непрямих податків. Податок на додану вартість та його вплив на діяльність підприємства. Сплата акцизного збору. Митні платежі. Платежі (збори) на загальнообов'язкове державне пенсійне і соціальне страхування. Місцеві податки й збори. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва.</p>	2	2

7	<p>Тема 7. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів</p> <p>Оцінка ліквідності і платоспроможності. Показники ділової активності. Показники рентабельності. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Ринкові показники Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.</p>	2	5
8	<p>Тема 8. Організація оборотних коштів на підприємстві</p> <p>Вплив вибору джерела формування оборотних коштів на фінансову стійкість підприємства. Показники стану й ефективності використання оборотних коштів. Визначення наявності власних оборотних коштів. Показники використання оборотних коштів. Способи прискорення оборотності оборотних коштів.</p>	2	5
9	<p>Тема 9. Основи кредитування підприємств</p> <p>Загальна характеристика банківських кредитів. Методика оцінки платоспроможності позичальника та порядок надання кредиту. Порядок нарахування відсотків за депозитними й кредитними операціями. Порядок погашення банківського кредиту.</p>	2	2
10	<p>Тема 10. Небанківське кредитування підприємств</p> <p>Кредитування малих підприємств. Фінансово-кредитна підтримка суб'єктів підприємницької діяльності. Кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово-кредитних інститутів. Кредитування підприємств за рахунок відкриття кредитних ліній міжнародними валютно-кредитними організаціями. Кредитування експорту вітчизняних підприємств за рахунок ресурсів міжнародних фінансово-кредитних інститутів.</p>	2	5
11	<p>Тема 11. Фінансовий стан підприємства та методи його оцінки</p> <p>Сутність і склад капітальних вкладень Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень Фінансування ремонту і модернізації основних фондів.</p>	2	4

12	Тема 12. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства Документація фінансової звітності підприємства: бухгалтерський баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів. Оцінка ліквідності і платоспроможності. Показники ділової активності. Показники рентабельності. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Ринкові показники Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.	2	4
13	Тема 13. Фінансове планування на підприємстві Зміст поточного фінансового плану та порядок його складання. Зміст і значення оперативного фінансового плану. Платіжний календар. Фінансування підприємств малого бізнесу. Функції малого бізнесу в ринковій економіці та його організаційні форми. Фінансові ресурси малого бізнесу. Джерела фінансування малого бізнесу. Державна підтримка малого бізнесу. Регіональна програма розвитку малого бізнесу.	2	2
14	Тема 14. Фінансова санація підприємства Економіко-правові аспекти санації та банкрутства підприємства. Необхідність, функції та завдання інституту банкрутства підприємств. Порядок оголошення підприємства банкрутом. Задоволення претензій кредиторів. Фінансова санація на ухвалу господарського суду. Мирова угода. Санація через реорганізацію (реструктуризацію). Приховане, фіктивне та навмисне банкрутство.	2	5
15	Тема 15. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємств. Досудова санація. Законодавство України про банкрутство	2	5
16	Тема 16. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств . Експертні методи (метод Аргенті (А-рахунок), метод Скоуна, методика компанії EKNST & WEINNEY, методика В.В. Ковальова).	2	5
Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів		40	40
Усього годин		120	106

4. Індивідуальні завдання

Протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують індивідуальні завдання (у вигляді реферату) за такими темами:

1. Сучасні засоби та форми розрахунків: електронні системи типу «клієнт-банк», «клієнт-інтернет-банк», «телефонний банкінг» та інші.
2. Взаємовідносини підприємств України з ЄБРР.
3. Кредитування малого бізнесу в Україні на основі використання зарубіжного досвіду.
4. Кредитування середнього бізнесу в Україні на основі впровадження зарубіжного досвіду.
5. Дебіторська заборгованість підприємства та форми її рефінансування.
6. Кредиторська заборгованість її пролонгація та реструктуризація.
7. Використання зарубіжного досвіду при здійсненні фінансової санації підприємств.

5. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: інформаційно-ілюстративний, метод проблемного викладу, розв'язування задач та ситуаційних завдань, тестування, виступ з рефератом, а також методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи тощо).

6. Методи контролю

Форми проведення поточної перевірки протягом семестру:

- усне опитування;
- письмове фронтальне опитування;
- перевірка письмових робіт;
- експрес-контроль (тестування);
- перевірки виконання самостійної роботи;
- екзамен.

7. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

7.1. Денна форма здобуття освіти

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, національною 4-бальною шкалою та шкалою ECTS.

Таблиця 7.1

Шкали оцінювання успішності студентів

100 – бальна шкала	Національна шкала	Шкала ECTS
90 - 100	Відмінно	A
82 - 89	Добре	B
74 - 81		C
64 - 73	Задовільно	D
60 - 63		E
35 – 59	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену	FX
0 - 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль проводиться за кожною вивченою темою шляхом усного чи письмового опитування. Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною шкалою.

«Відмінно» - оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент показує глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

«Добре» - оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент висвітлює питання повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.

«Задовільно» - оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної

літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Студент дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

«Незадовільно» - оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутнє розуміння основної суті питань, У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

Результати екзаменаційного контролю оцінюються за 50 – бальною шкалою. Підсумкове оцінювання за результатами вивчення дисципліни здійснюється за 100 бальною шкалою з урахуванням результатів поточного та екзаменаційного контролю. При цьому максимально 50 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання та 50 балів – за результатами складання екзамену. Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 50 – бальну шкалу використовується така формула:

$$ПК = \frac{50 \text{ САЗ}}{5},$$

де ПК – результати поточного контролю за 50 – бальною шкалою;

САЗ - середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок під час поточного контролю за чотирибальною шкалою.

Результати поточного контролю можуть бути змінені за рахунок заохочувальних балів:

- студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру додається 2 бали;
- за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях додається 2 бали, за участь у таких же заходах на регіональному чи загальнодержавному рівні додається 5 балів;
- за інші види навчально-дослідної роботи бали додаються за рішенням кафедри.

7.2. Заочна форма здобуття освіти

Підсумкове оцінювання результатів вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти за заочною формою навчання здійснюється за 100 бальною шкалою з урахуванням результатів поточного контролю, екзаменаційного контролю та виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді. При цьому максимально 30 балів студент може отримати за результатами поточного оцінювання, 50 балів – за результатами складання екзамену, 20 балів – за виконання індивідуального завдання у міжсесійному періоді. Для переведення результатів поточного контролю за чотирибальною шкалою у 30 – бальну шкалу

використовується така формула:

$$ПК = \frac{30 \text{ САЗ}}{5}$$

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Куницька-Іляш М.В. Фінанси підприємств: контрольні завдання і методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів факультету економіки та менеджменту. Львів: ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, 2021. 45 с
2. Куницька-Іляш М.В. Фінанси підприємств: методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських і практичних занять студентів факультету економіки та менеджменту. Львів: ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, 2021. 70 с.

9. Рекомендована література

Базова:

1. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
2. Бердар М. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
3. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор, 2016. 378 с.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
5. Гриценко Л. Л. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ, 2014. 284 с.
6. Добрава Н. В. Основи бізнесу : навч. посіб. Одеса, 2018. 305 с.
7. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print>
8. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
9. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
10. Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
11. Ситник Н.С., Стасишин А.В. Кравчук О. М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 503 с.
12. Фінанси підприємств : навч. посіб. / С. О. Нікола та ін. Одеса, 2020. 206 с.
13. Фінанси підприємств: підручник / О.Б.Курило та ін. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.

Допоміжна:

1. Гайбура Ю. А. Концептуальні засади формування фінансових ресурсів підприємств за сучасних умов. *Агросвіт*. 2020. № 6. С. 14 – 21. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/6_2020/4.pdf
2. Свистун Л. А. Підходи до фінансового забезпечення діяльності малих підприємств. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7122>
3. Ткачук Г. О., Рибалко С. В., Скляр Р. Б. Методичний підхід до оцінки стану фінансової системи підприємства в умовах забезпечення його економічної безпеки. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. Том 5. № 1. С. 288 – 296. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-1-34>
4. Kunytska-Iliash M., Vasylytsiv T., Lupak R., Shtec T. Trends of State Policy to Improve Structural Characteristics of the Digital Economy Sector. *The WSB University in Poznan Research Journal*. 2020, Vol. 89, P.41-54.
5. T Vasylytsiv, R Lupak, M Kunytska-Iliash Social Security of Ukraine and the EU: aspects of convergence and improvement of migration policy - *Baltic Journal of Economic Studies*, Vol 5(4) C.55-58. 2019

10. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Інтернет-портал для управлінців. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.management.com.ua>.
3. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
4. Офіційний веб-сайт Української асоціації маркетингу. URL: <http://uam.in.ua>.
5. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua.
6. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <http://lv.ukrstat.gov.ua>